

mpkslas menas literatūra

DRAUGAS

ANTROJI DALIS / 1979 METAI

RUGSĖJO MĖN. 8 D. / SEPTEMBER 8, 1979

PART TWO — Nr. 210 (32)

Šiame numery:

Vysk. A. Deksnys: Duokite mums alyvos.
Prof. A. Liūma: Esame dvasinio persilaužimo išvakarėse.
LKMA suvažiavimo paskaitų bei kitų jo renginių skerspjuvis: V. Rimšelis, A. Rubšys, A. Maceina, F. Palubinskas; J. Meškauskas, T. Valiaus parodos atidarymas, literatūrinė vakaronė.
Jorge Carrera Andrade eilėraščiai.
Ispūdžiai iš T. Valiaus parodos.
Svečias iš Paryžiaus.

Kertinė Paraštė

Duokite mums alyvos

Vysk. Antano Deksnio žodis LKMA suvažiavimo atidarymo mišiose, lietuvių jėzuitų koplyčioje, Chicagoje, rugpjūčio 31 d.

Ką tik skaitytoje evangelijoje girdėjome verkiantį prašymą: „Duokite mums alyvos, nes mūsų žibintai gesta!“ (Mt, 25, 8).

Tą patį, dar labiau gąsdinantį šauksmą girdime ir šiandien, tik ne evangelijoje, bet tikrame gyvenime.

„Duokit mums alyvos!“ — šaukia šiandien ne paikios mergaitės, be išdidžios ir turtingos valstybės.

Tą patį kartoją politikai, mokslininkai — ekonomistai bei visos energijos vartotojai.

Pažangiosios valstybės ruošiasi sukurti besaikį gerbūvį, kurį žmonijai pažadėjo mokslininkų išradimai ir technika. Kas čia kaltas, kad jie apsiriko ir neapsižiūrėjo: staiga jų didingi planai nevyksta taip, kaip buvo laukta.

Pradėjo skustis ir kitus gąsdinti, kad jų žiburiai jau ima gesti, o dar daug nenuėjo kelio iki pažadėto žemiškojo rojaus vartų. Ar kaltas čia mokslas? Ar kalta pati pažanga, per greit sukūrusi dar nelauktą dalinį gerbūvį? O gal kalti tie, kurie pakankamai tos alyvos turi ir sako: „Mūsų turtas ir darbas irgi yra vertas savo užmokesčio“. Tikro atsakymo į šį klausimą toje parabolėje, kurioje Kristus yra atiden-ges nematomą paslaptį.

Palyginime yra piešiamas žmogus pasiruošimas ir jo troškimas nusėtas kelias į jo amžinąją paskirtį, kuri visiškai bus įvykdyta, kai šio gyvenimo durys jau bus užskleistos. Vien troškimų ir noro tačiau negana. Žmogus visą laiką turi budėti ir turėti pakankamai tokios „alyvos“, kad iš jos kilusi šviesa, rodanti jam kelią ir naktį ir sutemoje, per anksti neužgestų.

Ko labiausiai stokojo vadinamos paikios ar neprotingos mergaitės, kad negalėjo pasiekti savo išsivajoto ir taip laukiamo tikslo? Joms stigo išminties. Iš-

mintis yra karalienė žmogiškųjų sprendimų. Ji žmogui suteikia dovaną daryti teisingus sprendimus ne vien tą valandą, kai protas jos atsiklausia, išmintis pramato taip pat geras ar blogas pasekmes jo elgsenos ar jo darbų. Kas gi yra toji išmintis? Knygose, enciklopedijose rasime daug ir įvairių jos aprašimų. Senajame Istatyme Patarlių knygos autorius leido pačiai išmintčiai save išreikšti žmonių kalba, ji taip save apibūdina: „Aš, išmintis, protingai apsireiškiu su-radusi paslapčių žinojimą. Man-nyje glūdi patarimas bei supratimas, — tame yra mano stip-rybė“ (Pat 8,12,14).

Senasis Testamentas apreiškia taip pat ir išminties kilmę šiais žodžiais: „Aš esu įstatyta nuo amžių... Viešpats turėjo mane savo kelių pradžioje, pirma negu yra ką nors padaręs nuo pat pradžių“ (Pat 8,23 a 22).

Dar aiškiau išmintis apibrėžiama Išminties knygoje, kur sakoma: „Išmintis yra amžinosios šviesos atspindys, Dievo veiklos veidrodis ir jo didybės paveikslas“ (Išm.7,26). Taigi, išmintis yra kažkas daugiau negu žmogaus intelektas ar protas.

Kartais intelektualiai žmogus iškyla į genijus. Bet kiek yra buvę ir yra genijų (mokslo ir me-no srityje), kurie stokoja praktiškosios gyvenimo išminties.

Vatikano II Susirinkimas, stebėdamas ir kartu džiaugdamasis mūsų laikų didele mokslo pažanga, labai susirūpino vienašališ-ku tiesos įieškojimo metodu. „Gaudium et spes“ pastoralinėje konstitucijoje tą vienašališkumą nusako taip: „Šiuolaikinė mokslo ir technikos pažanga savo metodų galia nepajėgianti pa-siekti giliausiųjų daiktų priežas-čių, gali linkti į tam tikrą feno-

(Nukelta į 2 psl.)

LKMA SUVAŽIAVIMO DIENOS CHICAGOJE

Paskaitų ir kitokios programos
skerspjuvis nuo rugpjūčio
31 d. iki rugsėjo 2 d.

JUOZAS PRUNSKIS

Kaip kitados iš įvairių Euro-pos kraštų plaukė į Vilniaus uni-versitetą profesoriai ir studentai, taip Darbo dienos savaitgalį i Chicago sugužėjo mokslo mylė-tojai i Lietuvių katalikų mokslo akademijos XI-ji suvažiavimą, skirtą paminėti Vilniaus univer-siteto 400 m. sukaktį.

Iškilmės prasidėjo šv. Mišio-mis Jėzuitų koplyčioje. Jas auko-jo iš Europos atskridęs vysk. A. Deksnys drauge su LKMA pirm. prof. A. Liūma, prel. V. Balčiūnu, kun. dr. V. Gidžiūnu, kun. St. Yla.

Duonos ir vyno aukas atnešė M. Rudienė ir prof. dr. K. Pa-bedinskas.

Pamokslė vysk. A. Deksnys priminė reikala rūpintis, kad mums nepritrūktų veržlumo iš-mintyje, moksle, kaip evangeli-jos mergaitėms pritrūko alyvos. Išminties žibėjimas, kaip skelbia Išminties knyga, tebus neužgesi-namas. Išmintis yra amžinosios Dievo išminties ir veiklos atspin-dys.

Šiais laikais yra pavojaus, kad žmogus, per daug pasitikėdamas šiuolaikiniais atradimais ir išra-dimais, ims manyti esą sau pa-kankamas ir neįsiekios aukštes-nių idealų. Ateities pasaulio liki-mas bus labai nesaugus, jeigu bū-simos kartos nebus išmintingės-nės.

Po pamaldų prof. A. Liūma padėjo vainiką prie paminklo žu-vusiems už Lietuvos laisvę. Visi sugiedojo Lietuvos himną.

ATIDAROMASIS STUDIJŲ POSEDIS

Iškilmingą posėdį Jaunimo centro didžiojoje salėje, kur sce-na dail. Adolfo Valeškos rūpes-čiu buvo papuošta Vilniaus uni-versiteto vaizdu ir vysk. Protose-vičiaus portretu, pradėjo LKMA Chicago židinio pirm. kun. V. Bagdanavičius. Pabrėžė, kad Vil-niaus universitetas, kaip didysis mūsų kultūros centras, reikalin-gas plačių studijų. Pakvietė LKMA pirm. prof. A. Liūmą oficialiai atidaryti suvažiavimą.

Pirmininkas prof. Liūma per-davė sveikinimus prof. J. Ereto, vieno pirmųjų LKMA narių. Pa-brėžė Vilniaus universiteto svar-bą mūsų dvasinės kultūros ug-dymui. Dėkojo suvažiavimo ren-gėjams, mecenatams, paskaiti-ninkams. Pakvietė atsistojimu pagerbti nuo pereinamojo akademi-jos suvažiavimo mirusius narius: kun. dr. K. Matulaitį, kun. dr. F. Gureką, dr. Pr. Manelį, dr. Vl. Juodeiką, prof. A. Senną, dr. Gr. Valančių, dr. P. Mačiulį, kun. J. Zeliauską, dr. Radzivaną, prof. A. Varną, prel. M. Urboną.

Atkreipė dėmesį, kad gyvena-me naujos kultūrinės savartos laikotarpį. Naujosios eros skirtingumas bus didesnis, negu buvo skirtumas tarp Viduramžių ir Naujųjų amžių.

Pacitavo tekstą iš už geležinės uždangos, kur jaučiamasi, kad lieka vieni, kur dūšaujama, jog laidoja juos dar nenumirusius, laidoja nihilizmo jūroje. Bet pa-laidoja tik tuos, kurie numirę. Tikėjimo nelaidoja, jei jo neiši-

Chicago lietuviškojo Jaunimo centro Didžiosios salės scenos dekoracija Lietuvių katalikų mokslo akademijos vienuoliktojo suvažiavimo, skirto Vilniaus universiteto 400 metų sukakčiai, dienomis. Projektas dail. Adolfo Valeškos.

Nuotr. V. Noreikos

žadama. Nelaidojama meilės, bet ugnis nekurstoma gesta. Kol pa-ys nenumirėm, kiti nepalaidos.

Turime savęs atsiklausti — ar mes, mokėję gyventi varge, mo-kame gyventi ir prabangoje? Yra dvasios galiūnų, kūrėjų ir trem-tyje, tik ar nėra jie šaukiančių tyruose balsas?

Ar nėra Apvaizdos įspėjimas, kad dolerio vertė nukrito du tre-daliu. Medžiaginės vertybės nyksta. Lietuvoje kovoja už gyvąją dvasią, dabar atėjo mūsų eilė.

I suvažiavimo darbo prezidi-umą pakvietė kun. L. Zaremba,

VILNIAUS UNIVERSITETO TEOLOGIJA

Pirmasis paskaitininkas buvo kun. dr. Viktoras Rimšelis, tema „Teologija Vilniaus universite-te“. Pažymėjo, kad viduramžiuo-se visi universitetai turėjo filo-sofijos ir teologijos padalinius. Ki-ti mokslai buvo pasiruošimas fi-losofijai ir teologijai.

Vilniaus universitetas įsteigtas irgi 1579 m. dėl teologijos. Tada, jei nebuvo teologijos, nebuvo ir universiteto.

Karaliaučiuje buvo sudarytas protestantų idėjų plėtimosi cen-tras, kur buvo įtraukti Rapalio-nis, Mažvydas ir kiti gabūs lietu-viai. Protestantizmas tiek išplito Lietuvoje, kad situacija susirūpi-no vysk. Protasevičius ir kara-lius.

Atremti protestantizmo pliti-mą buvo pakviesti jėzuitai. Jie skubėjo steigti mokyklas, o Vil-niaus universitetas ėmė reikštis stipriu teologijos dėstyumu, kur buvo griežtai laikomasi Bažny-čios suvažiavimų nuostatų, ku-rių tais laikais, kovojant su liu-teronizmu, buvo gausu.

Teologinės studijos Vilniuje bu-vo pagal Ispanijos pavyzdį, kur buvo vertinamas humanizmas. Iš Ispanijos universiteto atėjo teo-loginis atgimimas, kur scholas-tinė kryptis jungėsi su pozityviais šaltiniais.

Pirmieji teologijos profesoriai Vilniuje buvo ispanai. Pirmais univ. metais Vilniuje buvo 4 teo-logijos profesoriai.

XVI šimt. Vilniaus teologijos fakultete dirbo 4 profesoriai ispa-nai, 2 anglai, 2 belgai, 1 portu-galas, 1 čekas, 1 austras.

Krokuvos universitetas neturė-jo pilno teologijos kurso. Tada tik viename Vilniaus universi-te Lietuvos—Lenkijos valstybėje buvo pilnas Teologijos fakulte-tas.

Vilniuje teologija buvo gyve-nimiška, čia rado atgarsio hu-manistinės kryptys. Įpareigojimas laikytis šv. Tomo nereiškė draudimo domėtis kitomis kryp-timis.

Mokymo būdas Vilniaus uni-versitete taipgi perimtas iš ispa-nų. Buvo naudojamas diktavimo metodas, nes profesorius geriau paruošia paskaitas, o studentai gali prašyti paaiškinti neaiškius dalykus. Diktavimo būdą Vil-niaus universitetas naudojo iki XVIII šimt. vidurio.

Anais laikais teologija buvo dėstoma pagal Tridento susirin-kimo metodus. To laikėsi ir Vil-niaus universitetas. Buvo pole-minės (dabar apologetinės) teo-logijos katedra, kurios uždavi-nys apginkluoti studentus gintis nuo protestantų priekaištų. Kai kurie kitataučiai profesoriai Vil-niuije išmoko lietuvių ir lenkų kalbas, dalyvavo disputuose.

Lenkijoje ir Lietuvoje XVI šimt. buvo daug aktualių, kont-roversinių klausimų. Pvz. komu-nijos priėmimo būdas, Kristaus buvimas Eucharistijoje, šventųjų statulos, kunigų celibatas, Kris-

(Nukelta į 2 psl.).

Gausi Lietuvių katalikų mokslo suvažiavimo auditorija Jaunimo centro Didžiojoje salėje, Chicagoje. Priekyje iš kairės į dešinę sėdi: prel. A. Bač-kis, istorikas dr. J. Jakštas, istorikas kun. dr. V. Gidžiūnas, dr. J. Meš-kauskas, Lietuvos atstovas Washingtono dr. St. Bačkis, kun. dr. V. Rim-

šelis, „Tėviškės Žiburių“ redaktorius kun. dr. Pr. Galda, prel. K. Da-brovolskis, vysk. V. Brizgys, LKMA Chicago židinio pirm. kun. V. Ba-gdanavičius, dail. Adolfas Valeška. Už jų toliau matyti kun. prof. A. Ra-bikauskas, SJ, prof. J. Pikūnas ir kt.

Nuotr. V. Noreikos

Žėruojanti ugnis juodose anglyse Išpūdžiai iš Telesforo Valiaus parodos

Jau beveik sunku rasti Amerikos žemynne ryškesnį lietuvių dailininką, kuris nebūtų turėjęs savo darbų parodos Chicagoje. Visus geruosius, net ir geresniuosius, individualiose jų parodose čia jau matėme, išskyrus gal tik Telesforą Valių.

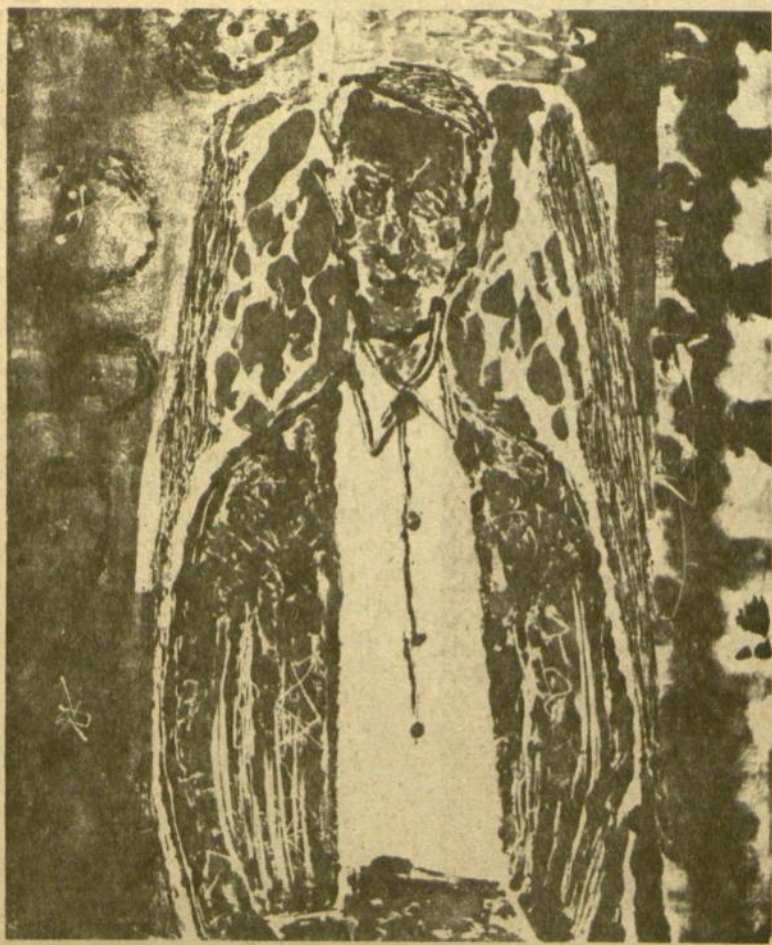
Kodėl taip atsitiko? Nelengva pasakyti. Gal iš dalies ir dėl to, kad Telesforas Valius nebuvo iš tų žmonių, kurie sava iniciatyva ir savais pečiais stumtųsi į priekį pro kitus ir įieškote įieškotų savęs rodymo. Paroda greičiausiai jam buvo antraeilis dalykas. Pirmiausias dalykas buvo pati kūryba. O kūryboje Valius sau buvo labai reiklus, todėl ir neskubus rodytis. Ne paroda, o pati kūryba turbūt buvo jam visa ko esmė. Bet vis dėlto čikagiečiai neatpalaiduojami nuo savotiškos pavėlavimo kaltės, kad tokio mūsų grafiko, kaip Telesforo Valiaus, šiandien Chicagoje regime pirmąkartinę parodą, kada pats dailininkas gyvu savo žodžiu išklimeje jau negali į mus prabilti. Džiaugiamės bent tuo, kad apžvalginė jo paroda, akcentuojanti jos reikšmę, pabrėžtinai įjungta į Lietuvių katalikų mokslo akademijos dienas Chicagoje, kad Lietuvių dailės institutas, vadovaujamas dail. Adolfo Valeškos ir talkinamas p. Aldonos Valienės bei artimų kitų dailininkų, bičiulių, pateikė mums žiūrovą užburiančią parodą.

Parodos išpūdžiūse susiklostė mintis, kad iš visų mūsų grafiką atnaujinusių arba tiksliau ją moderniai pradėjusių bene toliausiai ir įvairiausiai yra nuėjęs Telesforas Valius. Jis nesustojęs savo pirmąpradžiam atradime su tais "Tragedijos Baltijos pajūry" medžio raizžiniais. Metams bėgant, ne tik medis buvo jo paveikslų lopšys, bet ir varis, ir akmuo, ir linoleumas, ir pastelė, ir spalvoti piešiniai. Nepasiliko Valius tegu ir labai klasikiniame savo juoda - balta ekspresionizme. Įieškojo naujų kelių, naujų kompozicijų ir spalvinių sprendimų. Tačiau naujus žingsnius žengė labai susikaupęs, labai atsidedęs. Telesforas Valius niekur nebėgo pakniobtomis, bet žengė stipriai, apgalvotai, mintimi ir jausmais pasvertu žingsniu.

Kai kurios temos, jį tiesiog kankino, netilpdamos vieno paveiklo sprendime. Todėl Valius labiausiai tokias temas išsakė dviem didžiuliais paveikslų ciklais: "Paskutinis rytas" ir "Samogitia". Abudu tiesiog epopėjiniai užmanymai.

Kas gi yra ta Samogitia? Tai dailininko talento duoklė savo gimtinei. Tai peizažų, figūrų, spalvų, linijų ir dėmių monumentinės nuolaužos, vienu susiformavę į archeologinių lobijų pavidalus, kitur į liaudies skulptūrų užuominas, į naktinių paslapčių ir saule nužertų abstraktų kompozicijas. Visa tai lydosi istorija ir dabartinis žėruojančiame Zemaitijos žaidre ir labai intensyvi ir labai savo gelme tikrą ir savo forma labai autentišką dailininko išsiskyrimą.

"Paskutinis rytas" — atsisveikinimo tema. Į šį ciklą Valius sudėję atsisveikinimo savokos labai platų ir gilų turinį. Pirmiausia tai konkreti žmogaus bėglio — tremtinio atsisveikinimo akimirka su savo gimtuosiu kraštu, su savo tėviške. Tačiau dailininkui tas atsisveikinimas taip įstrigo širdin, kad jis negali temos atskratyti. Dailininkas smelkiasi į ją nuo realybės iki abstrakto, nuo konkrečių pergyventos akimirkos iki žemiškosios egzistencijos apibendrinimo, iki transcendencinio "sūdies". Ir kai šiandien jau pats Valius yra savo mirtimi

Telesforas Valius (1914—1977)

Autoportretas (tipografija)

ištars šį nebeatšaukiamą "sūdį", "Paskutiniojo ryto" ciklas Chicagoje pradėtas reto kūrybinio dar stipriai mus pagauna su visomis savo prasmingomis potekėmis.

Ir šie du parodą dominuojantieji ciklai, ir visi kiti pavieniai dailininko darbuose įkūnyti užmanymai liudija, kad naujas M.

K. Čiurlionio galerijos sezonas Chicagoje pradėtas reto kūrybinio dar stipriai mus pagauna su visomis savo prasmingomis potekėmis. Ir šie du parodą dominuojantieji ciklai, ir visi kiti pavieniai dailininko darbuose įkūnyti užmanymai liudija, kad naujas M.

Dailininko asmeniniai išgyvenimai tiesos ir grožio beįieškot

Kun. V. Bagdonavičiaus žodis, atidarant T. Valiaus parodą M. K. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre Chicagoje rugpjūčio 31 d.

Gali kai kam kilti klausimas, ką bendro turi Lietuvių katalikų mokslo akademija su dailininku Telesforu Valium?

Atsakant į klausimą, tekėtų iškelti du dailininko Valiaus bruožus, kurie šią jo parodą daro esančią savo vietoje vienuoliktajame LKMA suvažiavime. Ties du bruožai yra: religinio jausmo gilumas jo grafikoje ir teisingumo samonė jo gyvenime ir žodžiuose.

Valiaus religinio jausmo gilumą reprezentuoja ši jo darbų paroda. Katalikiškas gyvenimas šiandieninėje Amerikoje yra būdingas tam tikra prasme persivalgymo nuotaika. Per daug čia viskas yra prisotinta, viskas suformuluota ir išbaigta iki smulkme-

nu, nekreipiant dėmesio į tai, kokie rūpesčiai tikinčiajam žmogui šiandien kyla. Dailininkas Valius tuo tarpu yra būdingas giliais asmeniniais išgyvenimais, keliančiais net audras ir siekiančiais iki krikščionybės paslapčių.

Antrąją Valiaus asmenybės pusę liudija šios parodos organizatoriaus dailininkas Adolfas Valeška, kalbėdamas apie Valių, kaip žmogų, kuris buvo tiesos žodžio sakytojas, nepaisant esamų situacijų. Ir kaip tik šis bruožas daro dailininką Valių ne tik tinkamu Katalikų mokslo akademijos dvasiniu dalyviu, bet jis gali būti net laikomas kaip ir Akademijos veiklos įkvėpėju. Akademijai jis turi priminti, kad ji yra tiesos tarnyboje visokiose gyvenimo aplinkybėse.

Telesforas Valius (1914—1977)

Badas (medžio raizžinis)

Jorge Carrera Andrade

DULKĖ, LAIKO LAVONAS

Smulkioji dulkė, esi žemės dvasia.
Visur esanti, besvorė, jodama ore,
praleiki jūrinius bei žeminius tolius
su savo nutrintų veidų ir šmėklų kroviniu.

O, subtilioji butų viešnia,
uždaros spintos tave pažįsta.
Nesuskaitomas grobi ir laiko lavone,
tavo liekanos sugriūva kaip žuo.

Visuotinė šykštuolė, skylėse ir rūsiuose
nepaliaujamai krauni savo lengvą, bevertį auksą.
Esi bergždžia formų bei pėdsakų rinkėja,
imi lapų pirštų atspaudas.

Baldus, netikusias duris ir skersgatvius,
pianus, tuščias skrybėles ir indus
tavo šešėlis ar mirtina vilnis
pridengia gelsva pergalės vėliava.

Tu įsikūrei ant žemės kaip valdovė
su savo išblaškytos imperijos baltais legionais.
O graužike, tavo begaliniai dantys
ryja spalvas, daiktų puikybę.

Netgi ir šviesa įsivelka į tylą
per tavo pilką apdangą, veidrodžių drapiruotoja.
Mirusių daiktų galutinioji paveldėtoja,
tu viską saugai savo keliaujančiam karste.

GYVYBINĖ ALCHEMIJA

Manyje gyvena senis, kuris ruošia mano mirtį.
Jam pūstelėjus, metai pavirsta pelenais,
vaisiai išsklaido savo cukrų,
ir šalna aplanko mano organinį labirintą.

Tas svečias slapukas panaudoja
vėją, adatas ir blankias substancijas.
Kartais miegant girdisi, kaip švelmus skystis
pilasi į savo indą.

Tavo geltona alchemija išmaudė mano odą.
Svaldė mano rankos įkarštį.
Vietoje savojo, veidrodyje matau
jojo raukšlėtą veidą.

Jis skverbiasi į pačią gelmę,
kur viduriai virpa, kaip pavargęs žvėris,
ir tarp žalių substancijų ir ledinių retortų,
ruošdamas mano mirtį, leidžia metams slinkti.

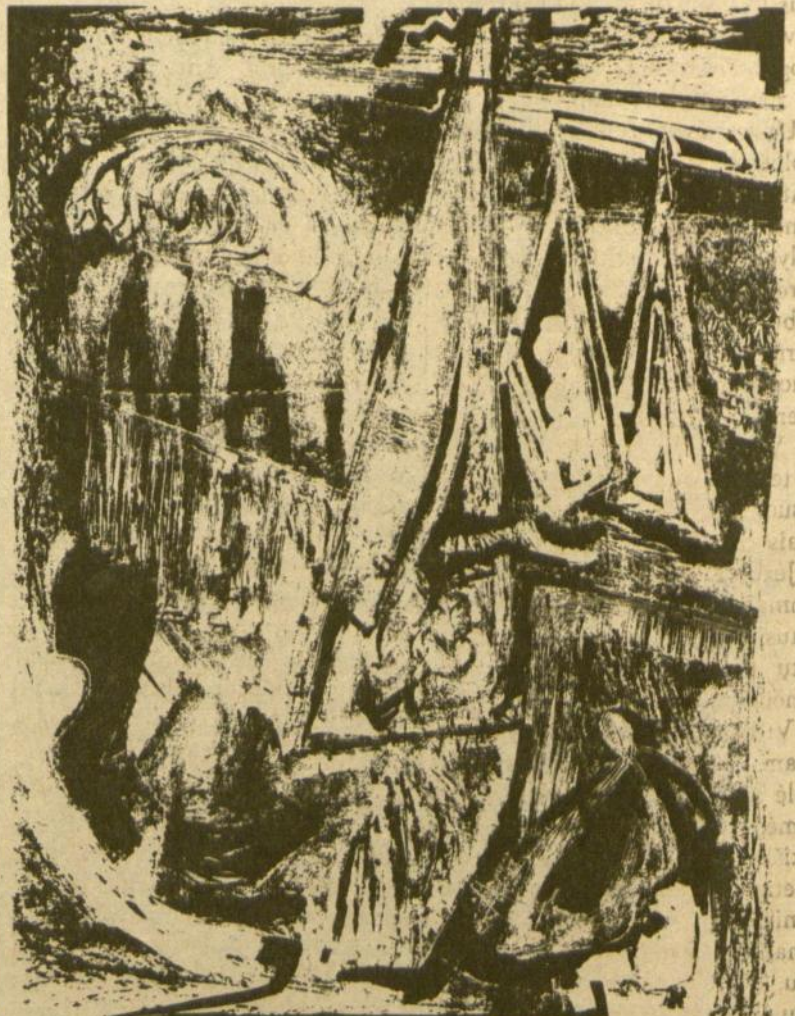
VAKARO LAIDA

Vakaras išleidžia savo pirmąją kregždžių laidą,
skelbdamas naują laiko politiką,
šviesos varpų stoką,
laivus iš dangaus statyklos išvykstančius plaukioti,
saulėleidžio tamsybių sandėlių,
vėjo maištus ir pakrikimus,
paukščių gyvenamos vietos pakeitimą,
žvaigždžių nušvitimo valandą.

Daiktų staigią mirtį,
nakties potvynyje paskendusius
dangaus šviesulių silpnus pagalbos šauksmus
iš begalybių ir tolių kalėjimo,
nepaliaujamus miego kariuomenių žygius
prieš šmėklų sukilimą
ir aušros įsaku šviesos durtuvų ašmenimis
naujos tvarkos įdiegimą pasaulyje.

AUKSCIAUSIA KASYKLA

Pagaliam diena atranda
aukso kasyklas danguje.
Nėra skaisčiausio Eldorado
už šią aukščiausią karalių.
Geležies ir stiklo raitėliai
nuo stogų į mane žiūri.

Telesforas Valius (1914—1977)

Pajūryje (tipografija)

sargai lobius,
kurie yra ugnies ola.

Dangau, veltui kasdieną
man primeni savo paslaptį:
nepasiekiamą Eldoradą,
debesų ir svajonių kasyklą.

PAVASARIS IR ČO

Mėgdomėdis nusiperka rūbą
pirmajai komuniškai. Zvirbliai
prieduriuose skelbia savo žalią prekę.
Pavasaris jau pardavė
visus savo baltus drabužius, sausio kaukes,
ir šiandien testirūpina po visus pašalius
išsklaidyti propagandos pūčius.

Stiklinės nendrės. Išlieti kvapčių buteliukai.
Ištiesiti gėlių kilimai mokyklos vaikams.
Krepšeliai. Dvišaliai stiebai
vyšnių. Kūdros anties
per plačios pirštinės. Garnys: skrendąs skėtis!
Vėjo rašomoji mašinėlė lapuose,
kvapų inventorių.
Ateikite pažiūrėti nakties lango:
dehantinis kryžius, raudoni žiburėliai
ir brangakmenių rožinis.

Kovas įžiebė šviesas žalėje,
ir senoji nenaudingoji eglė užsidėjo žalius akinius.
Už kelių mėnesių pavasaris patvarkys
paruošti indus konservuotų vaisių,
vynuogių — saldaus kriošto burbuliukų
ir aukso lapų suvynioti liūdesniui.

Vertė P. Gaučys

Jorge Carrera Andrade (1903—1978) — Ekvadoro poetas. Buvo diplomatas ir gyveno V. Europoje ir Toluose Rytuose. J. C. A. žavėjosi pasaulio grožiu ir jį išsakė nuostabiomis aprašomomis metaforomis. Jis tvirtino, kad dailiai pailėka vizualinę žymę, ir todėl akis yra "stebuklingas atviras langas į tikrovę". Galima sakyti, kad jis visad vizualiskai interpretuoja pasaulį, išsakydamas gyvenimo pereinamumą ir žmogaus vienišumą pasaulyje. Kai kuriuose savo kūriniuose jis gali būti lyginamas su T. S. Eliotu, Hoelderlinu ar Saint John Persu.
P. G.

LKMA suvažiavimo dienos

(Atkelta iš 3 psl.)

scholastinė merkantiline, fiziok-ratinė, kameralistinė ir kapitalistinė kryptį.

Lietuvoje vidurinioji klasė buvo maža, nes miestuose nebuvo iš ko gyventi. Prekyba ilgą laiką buvo smerkiama, kas turėjo stabdančios įtakos ir pramonei.

MEDICINA SENOJOJ LIETUVOJ

Prof. dr. Juozas Meškauskas savo paskaitos temą pakeitė, kreipdamas dėmesį į laiko medi-

cinos stovį Lietuvoje.

Medicinos menas vystėsi su žmonių kultūra. Nuo kaimiško

gydymo žolelėmis ėjo prie cėchų, užsiimančių gydymu: barzdaskučių, kirpėjų. Jie pradėjo organi-

Dail. Telesforo Valiaus parodoje, M. K. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, Chicagoje, LKMA suvažiavimo metu.

galerijoje, Jaunimo Nuotr. V. Noreikos

zuotis XV šimtmety. Jau 1509 pažangesnių, gydymu užsiimančių, masterių (taip jie vadinosi) susirinkimas Vilniuje sudarė statutą, iš kurio matyti, kad tas cėchas reikalavo rašto, kur žmogus mokėsi gydymo, ar gerai elgėsi. Buvo reikalaujama mokėti paastrinti skustuvą, mokėti kraują nuleisti, gaminti tepalus ir pudrą lūžusiems kaulams gydyti. Jis turi metus dirbti pagalbininku pas masterį.

Stojantysis į cėchą turi įnešti 5 kapas grašių (arklys tada kainavo dvi kapas grašių).

Jeigu masteris neįstengia išgydyti, turi pasiūkti kitą. Jei nesiūkti ir ligonis mirė, reikėtu sumokėti „vaško akmenį“.

(Nukelta į 4 psl.)

